

อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และรัฐบาลแห่งประเทศโรมาเนีย
การเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร
ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งประเทศโรมาเนีย

มีความปรารถนาที่จะจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

ขอบข่ายด้านบุคคล

อนุสัญญานี้จะใช้บังคับแก่บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือทั้งสองรัฐ

ข้อ 2

ภาษีที่อยู่ในขอบข่าย

- อนุสัญญานี้จะใช้บังคับกับภาษีเงินได้ที่บังคับจัดเก็บในนามของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการเรียกเก็บ
- ภาษีทั้งปวงที่บังคับจัดเก็บจากเงินได้ทั้งสิ้น หรือจากองค์ประกอบของเงินได้ รวมทั้งภาษีที่เก็บจากผลได้จากกำไร
จำหน่ายสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์และภาษีที่เก็บจากยอดเงินค่าจ้าง หรือเงินเดือนทั้งสิ้น ซึ่งวิสาหกิจเป็นผู้จ่าย
ตลอดจนภาษีที่เก็บจากการเพิ่มค่าของทุน ให้ถือว่าเป็นภาษีเก็บจากเงินได้
- ภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งอนุสัญญานี้จะใช้บังคับได้แก่
  - ในกรณีของประเทศไทย
    - ภาษีเงินได้ และ
    - ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีไทย")

(จ) ในกรณีของประเทศโรมาเนีย

- (1) ภาษีเก็บจากเงิน ได้ที่ได้มาโดยบุคคลธรรมดา
- (2) ภาษีเก็บจากกำไร
- (3) ภาษีเก็บจากเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึง
- (4) ภาษีเก็บจากเงินได้จากเกษตรกรรม
- (5) ภาษีเก็บจากเงินปันผล

(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีโรมาเนีย")

4. อนุสัญญานี้จะใช้บังคับแก่ภาษีเงินได้ใด ๆ ที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันในสาระสำคัญซึ่งบังคับจัดเก็บภายหลังจากวันที่ลงนามในอนุสัญญานี้ เป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่ภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาจะแจ้งแก่กันและกันให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่สำคัญ ซึ่งมีขึ้นในกฎหมายภาษีอากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 3

บทนิยามทั่วไป

1. ในอนุสัญญานี้ เว้นแต่บริบทจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(ก) คำว่า "ประเทศโรมาเนีย" หมายถึง ประเทศโรมาเนีย และใช้ในความหมายทางภูมิศาสตร์แสดงถึงอาณาเขตของประเทศโรมาเนียรวมถึง น่านน้ำอาณาเขตเช่นเดียวกับเขตศุลกากรทางเศรษฐกิจ ซึ่งประเทศโรมาเนียมีอำนาจอธิปไตย สิทธิแห่งอธิปไตยและอำนาจ ศาลตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมาย ภายใน เกี่ยวกับการสำรวจและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ทางชีววิทยาและ แหล่งแร่ ที่มีอยู่ในน่านน้ำเหล่านั้น

(ข) คำว่า "ประเทศไทย" หมายถึง ราชอาณาจักรไทย และรวมถึงพื้นที่ใดๆ ซึ่งประชิดกับน่านน้ำอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย ซึ่งตามกฎหมายไทยและ ตามกฎหมายระหว่างประเทศได้กำหนดหรืออาจกำหนดในภายหลังให้เป็นพื้นที่ซึ่งราชอาณาจักรไทยอาจใช้สิทธิในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลและดินใต้พื้นท้องทะเล และทรัพยากรธรรมชาติของพื้นดินท้องทะเลและดินใต้พื้นท้องทะเล

(ค) คำว่า "รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" และ "รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง" หมายถึง ประเทศไทยหรือประเทศโรมาเนีย แล้วแต่บริบทจะกำหนด

(ง) คำว่า "บุคคล" รวมถึง บุคคลธรรมดา กองมรดก บริษัท และคณะบุคคลอื่นใด ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษี

(จ) คำว่า "บริษัท" หมายถึง นิติบุคคลใด รวมทั้งบริษัทร่วมหุ้น ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โรมานีเย หรือ หน่วยใดซึ่งถือว่าเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายภาษีของรัฐ ผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ

(ฉ) คำว่า "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง" และ "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีก รัฐหนึ่ง" หมายถึง วิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้สัญญาของรัฐหนึ่ง และวิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีก รัฐหนึ่งตามลำดับ

(ช) คำว่า "เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ" หมายถึง

(1) ในกรณีของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ

(2) ในกรณีของประเทศโรมาเนีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ

(ซ) คำว่า "คนชาติ" หมายถึง

(1) ในกรณีเกี่ยวข้องกับประเทศไทย บุคคลธรรมดาใด ๆ ที่มีสัญชาติไทย นิติบุคคลใด ๆ ห้างหุ้นส่วน สมาคม และหน่วยงานอื่นใดที่ได้รับสถานภาพของตนเช่นนั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศไทย

(2) ในกรณีเกี่ยวข้องกับประเทศโรมาเนีย(บุคคลธรรมดา)พลเมืองใด ๆ ของโรมาเนียและนิติบุคคลและสมาคมที่ได้รับสถานภาพของตนเช่นนั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในประเทศโรมาเนีย

(ณ) คำว่า "การจราจรระหว่างประเทศ" หมายถึง การขนส่งใดๆโดยทางเรือหรือทางอากาศยาน ซึ่งดำเนินการโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง ยกเว้นในกรณีที่เรือหรืออากาศยานนั้นดำเนินการระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งเท่านั้น

2. ในการใช้บังคับอนุสัญญานี้โดยรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง คำใด ๆ ที่มีได้นิยามไว้ในอนุสัญญานี้ให้มีความหมายซึ่งคำนั้นมีอยู่ตามกฎหมายของรัฐนั้น ซึ่งเกี่ยวกับภาษีที่อนุสัญญานี้ใช้บังคับ เว้นแต่บริบทจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ 4

ผู้มีถิ่นที่อยู่

1. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า "ผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง" หมายถึง บุคคลใด ๆ ผู้ซึ่งตามกฎหมายของรัฐนั้นมีหน้าที่เสียภาษีในรัฐนั้น โดยเหตุผลแห่งการมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ สถานจัดการ สถานจดทะเบียนบริษัท หรือ โดยเหตุอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. โดยเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค 1 บุคคลธรรมดาใด เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้กำหนด สถานภาพของบุคคลดังกล่าวดังต่อไปนี้

(ก) ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งตนมีที่อยู่ถาวรถ้าบุคคลธรรมดานั้น มีที่อยู่ถาวร ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งตนมีความสัมพันธ์ทางส่วนตัว และทางเศรษฐกิจ ใกล้ชิดกว่า (ศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญ)

(ข) ถ้าไม่อาจกำหนดรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งบุคคลนั้นมีศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญได้ หรือถ้าบุคคล ธรรมดานั้น ไม่มีที่อยู่ถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใด ให้ถือว่าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนมี ที่อยู่เป็นปกติวิสัย

(ค) ถ้าบุคคลธรรมดานั้นมีที่อยู่เป็นปกติวิสัยในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ หรือ ไม่มีอยู่เลยในรัฐหนึ่งรัฐใด ให้ ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐที่ตนเป็นคนชาติ

(ง) ถ้าบุคคลธรรมดาเป็นพลเมืองของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ หรือมิได้เป็นพลเมืองของรัฐหนึ่งรัฐใด เจ้า หน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองจะแก้ไขปัญหาโดยความตกลงร่วมกัน

3. โดยเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค 1 บริษัทหนึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ จะถือว่าเป็นผู้มีถิ่น ที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่บริษัทจดทะเบียนก่อตั้งขึ้นหรือได้รับสถานภาพเป็นบริษัทตามกฎหมายของรัฐนั้น ถ้าตามหลัก เกณฑ์เช่นว่านี้บริษัทนั้นยังคงเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐอยู่อีก จะถือว่า บริษัทนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำ สัญญาที่บริษัทนั้นมีสถานจัดการใหญ่ตั้งอยู่

ข้อ 5

สถานประกอบการถาวร

1. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า "สถานประกอบการถาวร" หมายถึง สถานธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจ ใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

2. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" โดยเฉพาะรวมถึง

(ก) สถานจัดการ

(ข) สาขา

(ค) สำนักงาน

(ง) โรงงาน

- (จ) โรงช่าง
- (ฉ) เหมืองแร่ บ่อน้ำมันหรือบ่อก๊าซ เหมืองหิน หรือสถานที่อื่นใดที่ใช้ในการ ขุดหาทรัพยากรธรรมชาติ
- (ช) ที่ตั้งอาคาร โครงการก่อสร้าง ในกรณีซึ่งที่ตั้งหรือโครงการ ได้มีติดต่อกันในช่วงระยะเวลาเกินกว่า 6 เดือน
- (ฌ) โครงการประกอบหรือโครงการติดตั้งซึ่งดำเนินติดต่อกันในช่วงระยะเวลา เกินกว่า 6 เดือน
- (ฉ) สถานที่ใช้เป็นประโยชน์เพื่อการขายสินค้า
- (ญ) คลังสินค้าในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลซึ่งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเก็บรักษาสินค้าสำหรับบุคคลอื่น
- (ฎ) การจัดให้มีการบริการรวมตลอดถึงบริการให้คำปรึกษาโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง โดยผ่านลูกจ้างหรือบุคคลอื่น หากกิจกรรมเช่นนั้น ดำเนินติดต่อกัน(สำหรับ โครงการเดียวกันหรือต่อเนื่องกัน)ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภายในระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลา รวมกันเกินกว่า 183 วัน

3. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" จะไม่ถือว่ารวมถึง

- (ก) การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษา การจัดแสดงหรือการส่งมอบ สินค้า หรือสิ่งของที่เป็นของวิสาหกิจนั้น
- (ข) การเก็บรักษามูลภัณฑ์สิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้น เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษาหรือการจัดแสดง หรือส่งมอบ
- (ค) การเก็บรักษามูลภัณฑ์สิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจเพียง เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งการแปร รูปโดยวิสาหกิจหนึ่ง
- (ง) สินค้าหรือสิ่งของ ซึ่งเป็นของวิสาหกิจที่ได้นำมาแสดงในงานแสดงหรือประกวดซึ่งจัด โดยภาครัฐบาลของประเทศเจ้าภาพเป็นครั้งคราวที่ได้ขายไปภายหลังปิดงานแสดงหรือประกวดดังกล่าว
- (จ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดซื้อสิ่งของหรือเพื่อรวบรวมข้อสนเทศ ให้กับวิสาหกิจนั้น

(ฉ) การมีสถานธุรกิจประจำเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการ โฆษณา การให้ข้อเสนอเทศ การดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือกิจกรรมอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันซึ่งมีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือเป็นส่วนประกอบให้กับวิสาหกิจนั้น

4. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค 1 และวรรค 2 กรณีบุคคลนอกเหนือจากตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระซึ่งอยู่ในบังคับของวรรค 5 ได้กระทำการในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งในนามของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง จะถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญา ที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้าบุคคลเช่นว่านั้น

(ก) มิใช่และใช้อย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกซึ่งอำนาจในการทำสัญญาในนามของ วิสาหกิจนั้น เว้นไว้แต่ว่าการกระทำต่างๆของบุคคลนั้นจำกัดอยู่แต่เฉพาะเพียงการซื้อสิ่งของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจนั้น

(ข) ไม่มีอำนาจเช่นว่านั้น แต่ได้เก็บรักษาอย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกซึ่งมูลภัณฑ์สิ่งของหรือสินค้า ซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้น และดำเนินการตามคำสั่งซึ่งหรือส่งมอบในนามของวิสาหกิจนั้นอยู่เป็นประจำ หรือ

(ค) ไม่มีอำนาจเช่นว่านั้น แต่ได้จัดหาอย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก ซึ่งคำสั่งซื้อทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเพื่อวิสาหกิจนั้นเอง หรือเพื่อวิสาหกิจนั้น ๆ หรือวิสาหกิจ อื่นซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้นหรือ มีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น

5. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง จะไม่ถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพียงเพราะว่าได้ประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น เพียงเพราะว่าได้ประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยผ่านทางนายหน้าตัวแทนการค้าต่างๆ ไป หรือตัวแทนอื่นใดที่มีสถานภาพเป็นอิสระในกรณีที่บุคคลเช่นว่านั้นกระทำการตามทางอันเป็นปกติแห่งธุรกิจของตน เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ จะไม่ถือว่าตัวแทน เป็นตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระ เข้าดำเนินกิจกรรมในอีกรัฐหนึ่งนั้น ตามลักษณะในวรรค 4 เป็นสำคัญ เพื่อวิสาหกิจนั้นเอง หรือเพื่อวิสาหกิจนั้น และวิสาหกิจอื่นๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้นหรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น

6. ข้อเท็จจริงที่ว่า บริษัทหนึ่งซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งควบคุมหรืออยู่ในความควบคุมของบริษัท ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งหรือซึ่งประกอบธุรกิจของรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น (ไม่ว่าจะผ่านสถานประกอบการถาวรหรือไม่ก็ตาม)มิเป็นเหตุให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดเป็นสถานประกอบการถาวรของอีกบริษัทหนึ่ง

7. แม้จะมีบทบัญญัติในวรรคก่อนๆ ของข้อนี้อยู่ วิสาหกิจที่ประกอบกิจกรรมรับประกันภัยของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะถือว่ามิใช่สถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าวิสาหกิจนั้นเรียกเก็บเบี้ยประกันในอาณาเขตของรัฐอีกรัฐหนึ่ง หรือประกันการเสี่ยงภัยที่มีอยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยผ่านทางลูกจ้าง หรือผ่านทางตัวแทน ซึ่งมีได้มีสถานะเป็นอิสระตามความหมายที่ปรากฏในวรรค 5

ข้อ 6

เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์

1. เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ (รวมทั้งเงินได้จากการเกษตรกรรมหรือป่าไม้) อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
2. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า "อสังหาริมทรัพย์" จะมีความหมายตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ ไม่ว่ากรณีใดอสังหาริมทรัพย์นี้จะรวมถึงทรัพย์สินอันเป็นอุปกรณ์แห่งอสังหาริมทรัพย์ ปุศุสัตว์และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตรกรรมและการป่าไม้ สิทธิที่อยู่ในบังคับบทบัญญัติของกฎหมายทั่วไปว่าด้วยทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน สิทธิเกี่ยวกับในอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิที่จะได้รับชำระตามจำนวนที่เปลี่ยนแปลงได้หรือจำนวนคงที่เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการทำงาน หรือสิทธิในการทำงานในชุมแร้ แห่่งแร้ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่น เรือเดินทะเล และอากาศยานจะ ไม่ถือว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์
3. บทบัญญัติของวรรค 1 จะใช้บังคับกับเงินได้ที่ได้รับจากการใช้โดยตรง การให้เช่า หรือการใช้อสังหาริมทรัพย์ในรูปอื่นๆ
4. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 3 จะใช้บังคับแก่เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ของวิสาหกิจ และกับเงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้ในการประกอบการบริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระด้วย

ข้อ 7

กำไรจากธุรกิจ

1. เงินได้หรือกำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญานั้น เว้นแต่วิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น ถ้าวิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจดังกล่าวข้างต้น เงินได้หรือกำไรของวิสาหกิจนั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง แต่ต้องเก็บจากเงินได้หรือกำไรเพียงเท่าที่ถือว่าเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้น
2. ในกรณีที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น ในแต่ละรัฐผู้ทำสัญญาให้ถือว่าเงินได้หรือกำไรเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้น ในส่วนที่พึงคาดหวังได้ว่าสถานประกอบการถาวรนั้นจะได้รับ ถ้าหากว่าสถานประกอบการถาวรนั้นเป็นวิสาหกิจอันแยกต่างหาก และประกอบกิจการเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันภายใต้ภาวะเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันและติดต่อกันอย่างเป็นอิสระแท้จริงกับวิสาหกิจซึ่งตนเป็นสถานประกอบการถาวรนั้น
3. ในการกำหนดกำไรของสถานประกอบการถาวร จะยอมให้หักค่าใช้จ่ายซึ่งมีขึ้นเพื่อความมุ่งประสงค์แห่งสถานประกอบการถาวรนั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารและจัดการทั่วไป ไม่ว่าจะมิขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาที่สถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่หรือที่อื่น
4. หากเป็นประเพณีในรัฐผู้สัญญารัฐหนึ่งที่จะกำหนดกำไรอันเป็นของสถานประกอบการถาวร โดยอาศัยมูลฐานอัตราส่วนร้อยละของยอดขายรับก่อนหักรายจ่ายของวิสาหกิจ หรือโดยอาศัยมูลฐานการปันกำไรทั้งสิ้นของวิสาหกิจให้แก่ส่วนต่างๆ ของวิสาหกิจ ไม่มีข้อความใดในวรรค 2 ของข้อนี้ตัดหนทางของรัฐผู้ทำสัญญานั้น ในการกำหนดผลกำไร เพื่อ

การเสียภาษีโดยวิธีดังกล่าวอันอาจเป็นประเพณีที่สืบต่อกันนั้น อย่างไรก็ตาม วิธีที่เลือกไว้จะต้องมีผลที่เป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในข้อนี้

5. มิให้ถือว่าเงินได้หรือกำไรใด ๆ เป็นของสถานประกอบการถาวร โดยเหตุผลเพียงว่า สถานประกอบการถาวรนั้นคือของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจ
6. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งวรรคก่อน ๆ กำไรที่จะเป็นของสถานประกอบการถาวรจะกำหนดโดยวิธีเดียวกันเป็นปีๆไป เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและเพียงพอที่จะใช้วิธีอื่น
7. ในกรณีที่เงินได้หรือกำไรรวมไว้ซึ่งรายการเงินได้ซึ่งแยกอยู่ในบังคับข้ออื่นแห่งอนุสัญญาฯ นี้ มิให้บทบัญญัติของข้ออื่นเหล่านั้นถูกกระทบกระเทือนโดยบทบัญญัติของข้อนี้

ข้อ 8

การขนส่งทางเรือและทางอากาศ

1. เงินได้ที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินกิจการเดินอากาศยานในการจราจรระหว่างประเทศ จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญากันเท่านั้น
2. เงินได้ที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินกิจการเดินเรือในการจราจรระหว่างประเทศ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง แต่ภาษีที่บังคับจัดเก็บในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น จะลดลงเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ 50 ของภาษี
3. ในทำนองเดียวกันบทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะใช้บังคับเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มชนิดใด ๆ โดยวิสาหกิจที่ประกอบการขนส่งทางเรือหรือทางอากาศยาน

ข้อ 9

วิสาหกิจในเครือเดียวกัน

1. ในกรณีที่
  - (ก) วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งเข้าร่วมโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการควบคุมหรือร่วมทุนในวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือ
  - (ข) กลุ่มบุคคลเดียวกันเข้าร่วมโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการจัดการควบคุมหรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และในวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดได้มีการวางหรือตั้งบังคับเงื่อนไขระหว่างวิสาหกิจทั้งสองในด้านความสัมพันธ์ทางการพาณิชย์หรือการเงินซึ่งแตกต่างไปจากเงื่อนไขอันพึงมีระหว่างวิสาหกิจอิสระ กำไรใด ๆ ที่ควรจะมีแก่วิสาหกิจหนึ่ง หากมิ

ได้มีเงื่อนไขเหล่านั้น แต่มีได้มีขึ้นโดยเหตุแห่งเงื่อนไขเหล่านั้น อาจรวมเข้าเป็นกำไรของวิสาหกิจนั้นและเก็บภาษีได้ตามนั้น

ข้อ 10

เงินปันผล

1. เงินปันผลที่บริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

2. อย่างไรก็ตามเงินปันผลเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าผู้รับเงินปันผลนั้นเป็นบริษัท ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกิน

(ก) ร้อยละ 15 ของเงินปันผลทั้งสิ้น ถ้าบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลดำเนินกิจการอุตสาหกรรมและบริษัทผู้รับเงินปันผลไม่รวมห้างหุ้นส่วนถือหุ้น โดยตรงอย่างน้อยที่สุดร้อยละ 25 ของทุนของบริษัทแรก

(ข) ร้อยละ 20 ของเงินปันผลทั้งสิ้น ในกรณีอื่น ๆ วรรคนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการเก็บภาษีจากบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับกำไรที่ได้ใช้ในการจ่ายเงินปันผลออกไป

3. (ก) คำว่าเงินปันผลตามที่ใช้ในข้อนี้หมายถึงเงินได้จากหุ้น หุ้นที่ไม่ต้องลงทุนเป็นเงินหรือสิทธิในหุ้นที่ไม่ต้องลงทุนเป็นเงินหุ้นเหมืองแร่ หุ้นของผู้ก่อตั้งหรือสิทธิอื่นๆ ซึ่งมีใช้สิทธิเกี่ยวกับหนี้ อันมีส่วนในผลกำไรรวมทั้งเงินได้จากสิทธิอื่น ๆ ในบริษัท อันมีลักษณะทำนองเดียวกันกับเงินได้จากหุ้นตามกฎหมายภาษีอากรของรัฐซึ่งบริษัทที่ทำการแบ่งให้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่

(ข) คำว่า "กิจการอุตสาหกรรม" หมายถึง

1. กิจการใดๆซึ่งประกอบ

1) การหัตถกรรม การประกอบ และการแปรรูป

2) การก่อสร้าง วิศวกรรม การโยธา และการต่อเรือ

3) การผลิตกระแสไฟฟ้า พลังงานจากน้ำ ก๊าซ หรือการส่งน้ำ หรือ

4) การเกษตร การป่าไม้และการประมง และการทำสวน และ

2. กิจการอื่นใดซึ่งมีสิทธิได้รับเอกสิทธิตามกฎหมายของประเทศใดด้วย การส่งเสริมการลงทุนทางอุตสาหกรรม และ

3. กิจการอื่นใดซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองได้ประกาศให้เป็น "กิจการอุตสาหกรรม" เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้

4. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในเงินปันผลซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งดำเนินธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งบริษัทที่จ่ายเงินปันผลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งจากงานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และการถือหุ้นอันเป็นเหตุแห่งการจ่ายเงินปันผลนั้นไว้เกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรืองานประกอบการประจำ ในกรณีเช่นนี้จะใช้บทบัญญัติของข้อ 7 หรือข้อ 15 บังคับแล้วแต่กรณี

5. ในกรณีที่บริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งได้รับกำไร หรือเงินได้จากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น ไม่อาจตั้งบังคับภาษีใดๆ จากเงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทนั้น เว้นแต่ในกรณีที่ได้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือตราบท่าที่การถือหุ้นในส่วนที่เกี่ยวกับเงินปันผลที่จ่ายนั้นได้เกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือสถานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนี้ และจะ ไม่กำหนดให้กำไรที่ยังมิได้แบ่งสรรจะประกอบด้วยกำไรหรือเงินได้ที่เกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่งนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตาม ไม่มีข้อความใดในวรรคนี้ จะแปลความเป็นการป้องกันรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจากการบังคับจัดเก็บภาษีเงินได้ใน การส่งออกซึ่งกำไรตามกฎหมายของรัฐนั้น

ข้อ 11

ดอกเบี้ย

1. ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

2. อย่างไรก็ตาม ดอกเบี้ยเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ดอกเบี้ยนั้นเกิดขึ้นและตามกฎหมายของรัฐนั้น และเป็นบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกิน

(ก) ร้อยละ 10 ของดอกเบี้ยทั้งสิ้น ถ้าดอกเบี้ยนั้นได้รับโดยสถาบันการเงิน (รวมทั้งบริษัทประกันภัย)

(ข) ร้อยละ 20 ของดอกเบี้ยทั้งสิ้น ในกรณีของดอกเบี้ยในการขายผ่อน

(ค) ร้อยละ 25 ของจำนวนดอกเบี้ยทั้งสิ้นในกรณีอื่นๆ

3. ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค 2 จะกล่าวไว้หรืออย่างไรก็ตาม ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งและจ่ายให้แก่รัฐบาลของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก

4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค 3 คำว่า "รัฐบาล"

(ก) ในกรณีของประเทศไทย หมายถึง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและให้รวมถึง

(1) ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใต้ขอบข่ายที่ว่ากิจการที่ดำเนินการนั้นอยู่ในอำนาจตามปกติของธนาคารกลางและ

(2) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

(จ) ในกรณีประเทศโรมาเนียหมายถึง รัฐบาลแห่งโรมาเนีย และให้รวมถึง

(1) ธนาคารชาติแห่งประเทศโรมาเนีย

(2) ธนาคาร โรมาเนียเพื่อการค้าต่างประเทศภายใต้ขอบข่ายที่ว่ากิจกรรมที่ดำเนินการนั้นอยู่ในอำนาจปกติของธนาคารกลาง

5. คำว่า "ดอกเบี้ย" ที่ใช้ในข้อนี้หมายถึงเงินได้จากหลักทรัพย์รัฐบาล พันธบัตร หรือหุ้นกู้ ไม่ว่าจะมีส่วนประกัน จำนองหรือไม่ ไม่ว่าจะมีส่วนสิทธิร่วมกันในผลกำไรหรือไม่ และสิทธิเรียกร้องหนี้ทุกชนิด รวมทั้งเงินได้อื่นๆ ซึ่งมีลักษณะทำนองเดียวกับเงินได้จาก การให้กู้ยืมเงินตามกฎหมายภายในของรัฐซึ่งเงินได้นั้นเกิดขึ้นเบี้ยปรับสำหรับการชำระที่เกินกำหนดจะไม่ถือว่าเป็นดอกเบี้ยตามความมุ่งประสงค์ของข้อนี้

6. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของผู้รับประโยชน์จากดอกเบีย เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหรือหนึ่งประกอบธุรกิจหรือในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งดอกเบียที่เกิดขึ้นโดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งนั้นจากสถานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น สิทธิเรียกร้องหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยที่จ่ายนั้นเกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือสถานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นนั้นให้ใช้บทบัญญัติของข้อ 7 หรือข้อ 15 บังคับแล้วแต่กรณี

7. ดอกเบียจะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเมื่อผู้จ่ายคือรัฐนั้นเอง ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บุคคลผู้จ่ายดอกเบี้ยไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือสถานประกอบการประจำ ดอกเบียจะถือว่าเกิดขึ้น ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งประกอบการถาวรหรือสถานประกอบการประจำนั้นตั้งอยู่

8. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผู้รับประโยชน์หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น ดอกเบียที่จ่ายนั้น เมื่อคำนึงถึงสิทธิเรียกร้องหนี้อันเป็นมูลเหตุแห่งการจ่ายดอกเบี้ยแล้วมีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับเจ้าของผู้รับผลประโยชน์ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทบัญญัติของข้อนี้จะใช้บังคับเฉพาะแต่เงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้นส่วนเกินของเงินที่ชำระจะยังคงถูกเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ 12

คำนำหน้า

1. ค่านายหน้าที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งและจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
2. อย่างไรก็ตาม ค่านายหน้าเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งค่านายหน้านั้นเกิดขึ้น และตามกฎหมายของรัฐนั้นแต่ภาษีที่เก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนค่านายหน้าทั้งสิ้น
3. คำว่า "ค่านายหน้า" ตามที่ใช้ในข้อนี้หมายถึงการจ่ายให้แก่รายหน้า ตัวแทนการค้าทั่วไป หรือบุคคลอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายนายหน้าหรือตัวแทน ตามกฎหมายภาษีของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งการจ่ายเงินนั้นเกิดขึ้น
4. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะไม่ใช้บังคับ ถ้าผู้รับค่านายหน้าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับกิจกรรมที่ทำให้เกิดการจ่ายค่านายหน้านั้น อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ค่านายหน้านั้นเกิดขึ้น ในกรณีเช่นนี้ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ 7 บังคับ
5. ค่านายหน้าจะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งถ้าผู้จ่ายคือรัฐนั่นเอง หน่วยปกครองพื้นที่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม กรณีบุคคลที่จ่ายค่านายหน้า ไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตามมีสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง อันเกี่ยวข้องเป็นประการสำคัญกับกิจกรรมที่ทำให้ต้องจ่ายค่านายหน้านั้นและค่านายหน้านั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรนั้น ค่านายหน้าเช่นว่านั้นให้ถือว่า เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่
6. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่นค่านายหน้าที่จ่ายนั้น เมื่อคำนึงถึงการกระทำอันเป็นมูลแห่งการจ่ายค่านายหน้า มีจำนวนเกินกว่าจำนวนซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะแก่เงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้นส่วนเกินของเงินที่ชำระจะยังคงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ 13

คำสิทธิ

1. คำสิทธิที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
2. อย่างไรก็ตาม คำสิทธิเช่นนี้ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งคำสิทธิเช่นนี้เกิดขึ้นและตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ภาษีที่เก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนคำสิทธิทั้งสิ้น
3. คำว่า "คำสิทธิ" ที่ใช้ในข้อนี้หมายถึง การจ่ายไม่ว่าชนิดใดๆ ที่ได้รับเป็นค่าตอบแทนเพื่อการจำหน่ายหรือการใช้ หรือสิทธิในการใช้ ลิขสิทธิ์ในงานหัตถกรรม ศิลปกรรม หรืองานวิทยาศาสตร์ รวมทั้งลิขสิทธิ์ในฟิล์มภาพยนตร์หรือฟิล์มหรือเทปที่ใช้สำหรับเผยแพร่ทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินหรือสิทธิอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึง แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตรลับหรือกรรมวิธีลับใดๆ หรือเพื่อการใช้หรือสิทธิในการใช้อุปกรณ์ทางอุตสาหกรรม

กรรม พาณิชยกรรมหรือวิทยาศาสตร์ หรือเพื่อข้อสนเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือทางวิทยาศาสตร์

4. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 จะไม่ใช้บังคับถ้าผู้รับค่าสิทธิเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง มีสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสิทธิหรือทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดค่าสิทธินั้น ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ในกรณีเช่นนั้นจะใช้บทบัญญัติของข้อ 7 บังคับ
5. ค่าสิทธิ จะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง เมื่อผู้จ่ายคือรัฐนั่นเอง หน่วยปกครองพื้นที่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บุคคลซึ่งจ่ายค่าสิทธิไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตามมีอยู่ซึ่งสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสิทธิหรือทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดค่าสิทธินั้น ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งและค่าสิทธินั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรนั้นให้ถือว่าค่าสิทธินั้นเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่
6. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับหรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่นค่าสิทธิที่จ่ายเมื่อคำนึงถึงการใช้สิทธิ หรือข้อสนเทศอันเป็นมูลแห่งการจ่ายแล้วมีจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับหากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะแก่เงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นว่านี้ส่วนเกินของเงินที่ชำระให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ 14

ผลได้จากการจำหน่ายทรัพย์สิน

1. ผลได้จากการจำหน่ายของสังหาริมทรัพย์ตามที่นิยามไว้ในวรรค 2 ของข้อ 6 อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
2. ผลได้จากการจำหน่ายสังหาริมทรัพย์อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินธุรกิจของสถานประกอบการถาวรซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับฐานประกอบการประจำซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการประกอบบริการวิชาชีพ รวมทั้งผลได้จากการจำหน่ายของสถานประกอบการถาวรเช่นว่านั้น (โดยลำพังหรือรวมกับวิสาหกิจทั้งหมด)หรือฐานประกอบการประจำเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง
3. ผลได้ที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งได้รับจากการจำหน่ายเรือหรืออากาศยานที่ได้ดำเนินการในการจราจรระหว่างประเทศ หรือสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเกี่ยวกับเรือหรืออากาศยานเช่นว่านั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น 4. ผลได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ใด ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในวรรค 1, 2 และ 3 ของข้อนี้ จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งผู้จำหน่ายเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ใน ไม่มีข้อความใดในวรรคนี้ที่จะขัดขวางรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐในการเก็บภาษีจากผลได้หรือเงินได้จากการขายหรือการโอนหุ้นหรือพันธบัตรอื่นๆ

ข้อ 15

บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ

1. เงินได้ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพหรือกิจกรรมที่เป็นลักษณะอื่น ๆ อันมีลักษณะคล้ายคลึงกันจะเก็บภาษีได้เฉพาะรัฐนั้น เว้นไว้แต่ว่ากิจกรรมเช่นนั้นกระทำขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการวิชาชีพหรือการกระทำที่เป็นอิสระที่กระทำขึ้นในอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้โดยอีกรัฐหนึ่งนั้น
2. ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค 1 จะกล่าวไว้อย่างไรก็ตาม เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการวิชาชีพหรือกิจกรรมที่เป็นอิสระอย่างอื่นที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะไม่ถูกเก็บภาษีในอีกรัฐหนึ่งนั้น ถ้า
  - (ก) ผู้รับอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้นชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลาด้วยกันแล้วไม่เกินกว่า 183 วัน ในปีปฏิทินที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) ผู้รับมิได้มีฐานประกอบการประจำในอีกรัฐหนึ่งนั้น และ
  - (ค) เงินได้นั้นมิได้ตกเป็นภาระแก่วิสาหกิจหรือสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ใน อีกรัฐหนึ่งนั้น
3. คำว่า "บริการวิชาชีพ" ให้อ้างถึงกิจกรรมอิสระโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ วรรณคดี ศิลปะ การศึกษา หรือการสอบ รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันตแพทย์ และนักบัญชี

ข้อ 16

บริการส่วนบุคคลที่ไม่เป็นอิสระ

1. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของข้อ 17, 19, 20 และ 21 เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับ เนื่องจากการทำงานจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นไว้แต่ว่าการทำงานนั้นได้กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หากมีการทำงานเช่นนั้น ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานนั้นอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
2. ไม่ว่าบทบัญญัติของวรรค 1 จะกล่าวไว้อย่างไรก็ตาม ค่าตอบแทนที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงานที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้า
  - (ก) ผู้รับอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น ชั่วระยะเวลาหนึ่ง หรือหลายระยะเวลาด้วยกันไม่เกินกว่า 183 วันในปีปฏิทินที่เกี่ยวข้อง และ
  - (ข) ค่าตอบแทนนั้นจ่ายโดย นายจ้างผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และ

(ค) ค่าตอบแทนมิได้ตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการถาวร ซึ่งนายจ้างมีอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

3. ไม่ว่าบทบัญญัติของข้อนี้ จะกล่าวไว้อย่างไรก็ตาม ค่าตอบแทนที่ได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานในเรือหรืออากาศยานในการจราจรระหว่างประเทศที่ดำเนินการ โดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

ข้อ 17

ค่าป่วยการของกรรมการ

ค่าป่วยการของกรรมการ และเงินที่ชำระอย่างอื่นอันคล้ายคลึงกันซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิกในคณะกรรมการของบริษัท ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ 18

นักแสดงและนักกีฬา

1. ไม่ว่าบทบัญญัติของข้อ 15 และ 16 จะกล่าวไว้อย่างไรก็ตาม เงินได้ที่นักแสดง อาทิเช่น นักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ และนักดนตรีได้รับ และที่นักกีฬาได้รับจากกิจการในส่วนบุคคลของตนเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งได้มีการแสดงกิจกรรมเหล่านั้น

2. ในกรณีที่ได้รับเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมส่วนบุคคลกระทำโดยนักแสดงหรือนักกีฬา ในฐานะเช่นว่านั้น มิได้เกิดขึ้นกับตัวนักแสดงหรือนักกีฬาเองแต่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น เงินได้นั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กิจกรรมนั้นๆ ของนักแสดงหรือนักกีฬาได้มีการกระทำขึ้น โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติในข้อ 7, 15 และ 16

3. ไม่ว่าบทบัญญัติของข้อ 7 จะกล่าวไว้อย่างไรก็ตามในกรณีที่กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวในวรรค 1 ของข้อนี้ ได้จัดให้มีขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าไรซึ่งวิสาหกิจเช่นว่านั้นได้รับการจัดให้มีกิจกรรมเหล่านั้นขึ้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก เว้นแต่วิสาหกิจนั้นได้รับการอุดหนุนส่วนใหญ่จากเงินทุนสาธารณะของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง รวมทั้งหน่วยปกครองพื้นที่ หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามกฎหมายใดๆของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีกิจกรรมดังกล่าว

4. บทบัญญัติของวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้จะไม่ใช้บังคับกับค่าตอบแทนหรือกำไร เงินเดือน ค่าจ้าง และเงินได้ที่คล้ายคลึงกันที่นักแสดงหรือนักกีฬาได้รับจากกิจกรรมที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หากการมาเยือนรัฐผู้ทำสัญญานั้นได้รับการอุดหนุนส่วนใหญ่จากเงินทุนสาธารณะของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง รวมทั้งหน่วยปกครองพื้นที่ใดๆหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรตามกฎหมายใดๆ ของอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ 19

เงินบำนาญและเงินปี

1. ภายใต้บทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อ 20 เงินบำนาญและค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกันที่จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง โดยพิจารณาถึงการทำงานในอดีตและเงินปีซึ่งได้จ่ายแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่เช่นว่านั้นจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

2. คำว่า "เงินปี" หมายถึงจำนวนเงินที่กำหนดไว้ซึ่งจ่ายให้เป็นระยะ ๆ ตามเวลาที่กำหนดระหว่างที่มีชีวิตอยู่ หรือระหว่างระยะเวลาที่ระบุไว้ หรือที่พึงกำหนดได้แน่นอนตามข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายเพื่อเป็นค่าตอบแทนตามค่าของเงินอย่างเพียงพอและครบจำนวน

ข้อ 20

งานรัฐบาล

1. (ก) ค่าตอบแทนนอกเหนือจากเงินบำนาญที่จ่ายโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือหน่วยงานปกครองพื้นที่หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้นให้แก่บุคคลธรรมดาใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้แก่รัฐนั้น หรือหน่วยงานหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

(ข) อย่างไรก็ตาม ค่าตอบแทนเช่นว่านั้นให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเท่านั้น ถ้าการให้บริการนั้นมีขึ้นในรัฐนั้นและบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นผู้ซึ่ง

(1) เป็นคนชาติของรัฐนั้น หรือ

(2) มิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการกระทำการบริการนั้น

2. (ก) เงินบำนาญใด ๆ ที่จ่ายโดยหรือจ่ายจากกองทุนที่ตั้งขึ้น โดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หน่วยงานปกครองพื้นที่หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้นให้แก่บุคคลธรรมดาใด ๆ อันเนื่องมาจากบริการที่ให้แก่รัฐนั้นหรือหน่วยงานปกครองพื้นที่หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้นให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

(ข) อย่างไรก็ตาม เงินบำนาญเช่นว่านั้นจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งถ้าบุคคลธรรมดานั้นเป็นคนชาติของรัฐนั้นและเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น

3. บทบัญญัติของข้อ 16, 17 และ 19 จะใช้บังคับกับค่าตอบแทนและเงินบำนาญในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้ต่อเนื่องกับธุรกิจใด ๆ ที่ดำเนินการโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือหน่วยงานปกครองพื้นที่หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น

ข้อ 21

ศาสตราจารย์ ครู และนักวิจัย

1. บุคคลธรรมดาผู้ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งในขณะก่อนที่จะไปเยือนรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ในขณะที่จะไปเยือนรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และเป็นผู้ซึ่งได้ไปเยือนรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ตามคำเชิญของ

มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน หรือ สถาบันการศึกษาอื่นที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งได้รับการรับรองโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในรัฐ ผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้นเป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการสอนหรือการวิจัย หรือทั้งสองประการที่ สถาบันการศึกษาเช่นว่านั้นจะได้รับยกเว้นภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้นสำหรับค่าตอบแทนจากการสอน หรือการ วิจัยเช่นว่านั้น

2. ข้อนี้จะไม่ใช่บังคับแก่เงินได้จากกรวิจัย ถ้ากรวิจัยเช่นว่านั้นมิได้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ แต่เพื่อ ประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลเป็นสำคัญ

ข้อ 22

นักศึกษา

1. เงินที่จ่ายให้นักศึกษาหรือผู้ฝึกงานหรือผู้รับการฝึกอบรมทางธุรกิจ ผู้ซึ่งเป็นหรือวันก่อนหน้าที่จะมาเยือนรัฐผู้ทำ สัญญารัฐหนึ่ง เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และผู้ซึ่งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรกเพียงเพื่อความมุ่ง ประสงค์ในการศึกษาหรือฝึกอบรม จะไม่ถูกเก็บภาษีในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกสำหรับระยะเวลา 6 ปี โดยมีเงื่อนไขว่าเงินที่ จ่ายนั้นมาจากนอกรัฐนั้น
2. นักศึกษาหรือผู้ฝึกงานหรือผู้รับการฝึกอบรมทางธุรกิจเช่นว่านั้น จะได้รับการยกเว้นจากภาษีเงินได้ใดๆ ในส่วน ที่เกี่ยวกับค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการชั่วคราวในฐานะลูกจ้างในรัฐแรกนั้นเป็นระยะเวลา 2 ปี โดยมีเงื่อนไขว่า การให้บริการนั้นเกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือฝึกปฏิบัติหรือเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความมุ่งประสงค์ของการดำรงอยู่ของผู้นั้น

ข้อ 23

เงินได้ที่มีได้ระบุไว้ชัดเจน

บรรดารายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งมีได้ระบุไว้ชัดเจนในข้อก่อน ๆ ของอนุสัญญานี้ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งเงินได้นั้นเกิดขึ้น

ข้อ 24

การจัดการเก็บภาษีซ้อน

1. ในกรณีการเงินได้ต้องเสียภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ก็ให้ได้รับการบรรเทาภาระจากการเก็บภาษีซ้อนตาม วรรคต่อไปนี้อย่างข้อนี้
2. ในกรณีของประเทศไทย ภาษีโรมาเนียที่ต้องชำระในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้จากแหล่งในประเทศโรมาเนีย จะยอม ให้ถือเป็นเครดิตต่อภาษีไทยที่ต้องชำระในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้นั้น อย่างไรก็ตาม เครดิตนั้นจะต้องไม่เกินจำนวนภาษีไทย ส่วนที่ได้คำนวณไว้ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมกับเงินได้รายการนั้น
3. ในกรณีประเทศโรมาเนีย ภาษีไทยที่ได้ชำระในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้ที่ได้รับจากประเทศไทย จะยอมให้ใช้เป็น เครดิตภาษีโรมาเนียที่ต้องชำระในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้นั้น

4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค 3 ของข้อนี้ คำว่า "ภาษีไทยที่ต้องชำระ" ให้ถือว่ารวมถึง จำนวนภาษีไทยซึ่งควรจะได้ชำระแล้ว ถ้าภาษีไทยเช่นว่านั้นได้รับยกเว้นหรือลดตามกฎหมายของใจพิเศษ ซึ่งมีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางเศรษฐกิจในประเทศไทยมีผลบังคับในวันลงนามในอนุสัญญานี้หรือซึ่งอาจจะประกาศใช้บังคับแล้วจากวันนั้น เป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ข้อ 25

การไม่เลือกปฏิบัติ

1. คนชาติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงหรือไม่ก็ตาม จะไม่ถูกบังคับในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ให้เสียภาษีใด ๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการนั้น อันเป็นการนอกเหนือไปจากหรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องซึ่งคนชาติของอีกรัฐหนึ่งนั้นถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือให้ปฏิบัติตามในสถานการณ์เดียวกัน
2. ภาษีที่เก็บจากสถานประกอบการถาวรซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจะไม่เรียกเก็บในอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยเป็นการอนุเคราะห์น้อยกว่าภาษีที่เรียกเก็บจากวิสาหกิจของอีกรัฐหนึ่งที่ประกอบกิจกรรม
3. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่คนเดียวหรือหลายคน ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเป็นเจ้าของหรือควบคุมทุนทั้งหมดหรือบางส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจะไม่ถูกบังคับให้เสียภาษีใด ๆ ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก หรือปฏิบัติตามข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการนั้นอันเป็นการนอกเหนือไปจากหรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องซึ่งวิสาหกิจอื่นที่คล้ายคลึงกันของรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกถูกหรืออาจถูกบังคับ
4. ในข้อนี้ คำว่า "ภาษีอากร" หมายถึง ภาษีอากรซึ่งเป็นเรื่องของอนุสัญญานี้

ข้อ 26

วิธีการเพื่อความตกลงร่วมกัน

1. ในกรณีที่บุคคลพิจารณาว่าการกระทำของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือทั้งสองรัฐมีผลหรือจะมีผลให้ตนต้องเสียภาษีโดยไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ บุคคลนั้นอาจยื่นเรื่องราวของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนมีถิ่นที่อยู่ แม้จะมีทางแก้ไขตามกฎหมายภายในของรัฐนั้นอยู่แล้วก็ตาม หรือถ้าเรื่องราวของตนอยู่ภายใต้วรรค 1 ของข้อ 25 ก็ให้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนเป็นคนชาติ คำร้องดังกล่าวจะต้องยื่นภายในสามปีนับจากที่ได้รับแจ้งครั้งแรกถึงการกระทำก่อให้เกิดการเก็บภาษีอื่นไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้
2. ถ้าข้อคัดค้านนั้นปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจว่ามีเหตุผลสมควรและถ้าตนไม่สามารถที่จะหาทางแก้ไขที่เหมาะสมได้เอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพยายามแก้ไขกรณีนั้น โดยความตกลงร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อการเว้นการเก็บภาษีอื่นไม่เป็นไปตามอนุสัญญานี้

3. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐจะพยายามแก้ไขความยุ่งยากหรือข้อสงสัยใด ๆ อันเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บังคับอนุสัญญานี้ โดยการตกลงร่วมกัน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจปรึกษาหารือกันเพื่อจัดการเก็บภาษีซ้ำซ้อนในกรณีใด ๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ได้ด้วย

4. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐอาจติดต่อกันโดยตรง เพื่อความมุ่งประสงค์ให้มีความตกลงกันตามความหมายของบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ เมื่อเห็นเป็นการสมควรที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วยวาจา เพื่อให้มีการตกลงกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น อาจกระทำโดยทางคณะกรรมการอันประกอบด้วยผู้แทนของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ

ข้อ 27

การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐจะแลกเปลี่ยนข้อสนเทศอันจำเป็นแก่การปฏิบัติการตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้หรือของกฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐเกี่ยวกับภาษีที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้เท่าที่การเก็บภาษีตามกฎหมายนั้นไม่ขัดกับอนุสัญญา การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศจะไม่ถูกจำกัดโดยข้อ 1 ข้อสนเทศใด ๆ ที่ได้รับโดยรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งจะถือว่าเป็นความลับเช่นเดียวกับข้อสนเทศที่ได้รับภายใต้กฎหมายภายในของรัฐนั้น และจะเปิดเผยได้เฉพาะกับบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ (รวมถึงศาลและองค์กรฝ่ายบริการ) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินหรือการจัดเก็บการบังคับหรือฟ้องร้องในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้ บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะได้ข้อสนเทศนั้นเพียงเพื่อจุดประสงค์เช่นว่านั้นเท่านั้น

2. ไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม มิให้แปลความบทบัญญัติของวรรค 1 เป็นการตั้งข้อผูกพันบังคับรัฐผู้ทำสัญญาให้

- (ก) ดำเนินมาตรการทางการบริหาร โดยจัดเก็บกฎหมายและวิธีปฏิบัติทางการบริการของรัฐผู้ทำสัญญานั้นหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งทางการบริหารของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
- (ข) ให้ข้อสนเทศอันมิอาจจัดหาได้ตามกฎหมายหรือตามทางการบริหาร โดยปกติของรัฐผู้ทำสัญญานั้นหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
- (ค) ให้ข้อสนเทศซึ่งจะเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม การพาณิชย์ หรือความลับทางวิชาชีพ หรือกรรมวิธีทางการค้า หรือข้อสนเทศซึ่งหากเปิดเผยจะเป็นการขัดกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

ข้อ 28

ตัวแทนทางการทูตและเจ้าหน้าที่กงสุล

ไม่มีข้อความใดในอนุสัญญานี้จะมีผลกระทบกระเทือนต่อเอกสิทธิทางการราชการของตัวแทนทางการทูตหรือเจ้าหน้าที่สูงสุดตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามบทบัญญัติแห่งความตกลงพิเศษทั้งหลาย

ข้อ 29

การเริ่มใช้บังคับ

อนุสัญญานี้จะได้รับการรับรองตามวิธีการแห่งรัฐธรรมนูญในการใช้บังคับในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสอง และจะเริ่มใช้บังคับในสามสิบวันภายหลังจากวันที่ได้แลกเปลี่ยนสารที่แสดงถึงความสมบูรณ์แห่งวิธีการที่จำเป็นในทั้งสองรัฐ และจะใช้บังคับ

- (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนเงินที่จ่ายในหรือหลังจากวันที่ 1 มกราคม ในปฏิทินถัดจากที่อนุสัญญาเริ่มใช้บังคับ
- (2) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้อื่น ๆ สำหรับปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันที่ 1 มกราคมของปีปฏิทินถัดจากที่อนุสัญญาเริ่มใช้บังคับ

ข้อ 30

การเลิกใช้

อนุสัญญานี้จะคงใช้บังคับตลอดไป แต่รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใดอาจเลิกใช้อนุสัญญานี้ได้โดยเขียนแจ้งการบอกเลิกโดยทางการทูตในหรือก่อนวันที่ 30 มิถุนายน ของปีปฏิทินใดๆ นับแต่ปีที่ห้าหลังจากปีที่อนุสัญญานี้เริ่มใช้บังคับ ในกรณีเช่นนี้ อนุสัญญาเป็นอันเลิกมีผลบังคับ

- (1) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับจำนวนที่จ่ายในหรือหลังจากวันที่ 1 มกราคม ของปีปฏิทินต่อไปถัดจากปีที่มีการแจ้งการเลิกใช้นั้น
- (2) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้อื่น ๆ สำหรับปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันที่ 1 มกราคม ของปีต่อไป ถัดจากปีที่มีการแจ้งการเลิกใช้

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องลงนามในอนุสัญญานี้

ทำ ณ กรุงบรัสเซล เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พุทธศักราช 2539 เป็นสามฉบับเป็นภาษาไทย โรมานี และภาษาอังกฤษในแต่ละฉบับ ใช้ได้เท่าเทียมกันในกรณีที่มีการแปลความหมายแตกต่างกันระหว่างฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาโรมานีให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษบังคับ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งประเทศโรมาเนีย

(ดร.อำนาจ วีรวรรณ)

(ดร.ฟลอรีน จอเจสคู)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่าง
ประเทศ

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง